Plan-m.e.r.-beoordelingsnotitie

Woonzorgzone, Hattem

Gemeente Hattem

Gegevens over het document:

Documentnaam:	Plan-m.e.r.-beoordelingsnotitie Woonzorgzone, Hattem
Datum:	29 oktober 2021
Projectnummer Buro SRO:	68.10.03

Gegevens projectbetrokkenen:

Opdrachtgever:	Gemeente Hattem
Contactpersoon opdrachtgever:	Dhr. A. Klein Staarman

Gegevens Buro SRO:

Projectleider Buro SRO:	Dhr. M. Geerts
Bezoekadres vestiging Arnhem	Sweerts de Landasstraat 50 6814 DG te Arnhem
Telefoon	026 – 35 23 125
E-mail:	arnhem@buro-sro.nl
Internet:	www.Buro-SRO.nl

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding 5

1.1 Aanleiding 5

1.2 Ligging plangebied 5

1.3 Leeswijzer 5

Hoofdstuk 2 Wettelijk kader 6

2.1 Algemeen 6

2.2 Toetsing Besluit milieueffectrapportage 7

2.3 Algemeen beoordelingskader 7

Hoofdstuk 3 Beschrijving potentiele effecten 8

3.1 Algemeen 8

Hoofdstuk 4 Plan-m.e.r.-beoordeling 10

4.1 Beoordeling 10

4.2 Conclusie 10

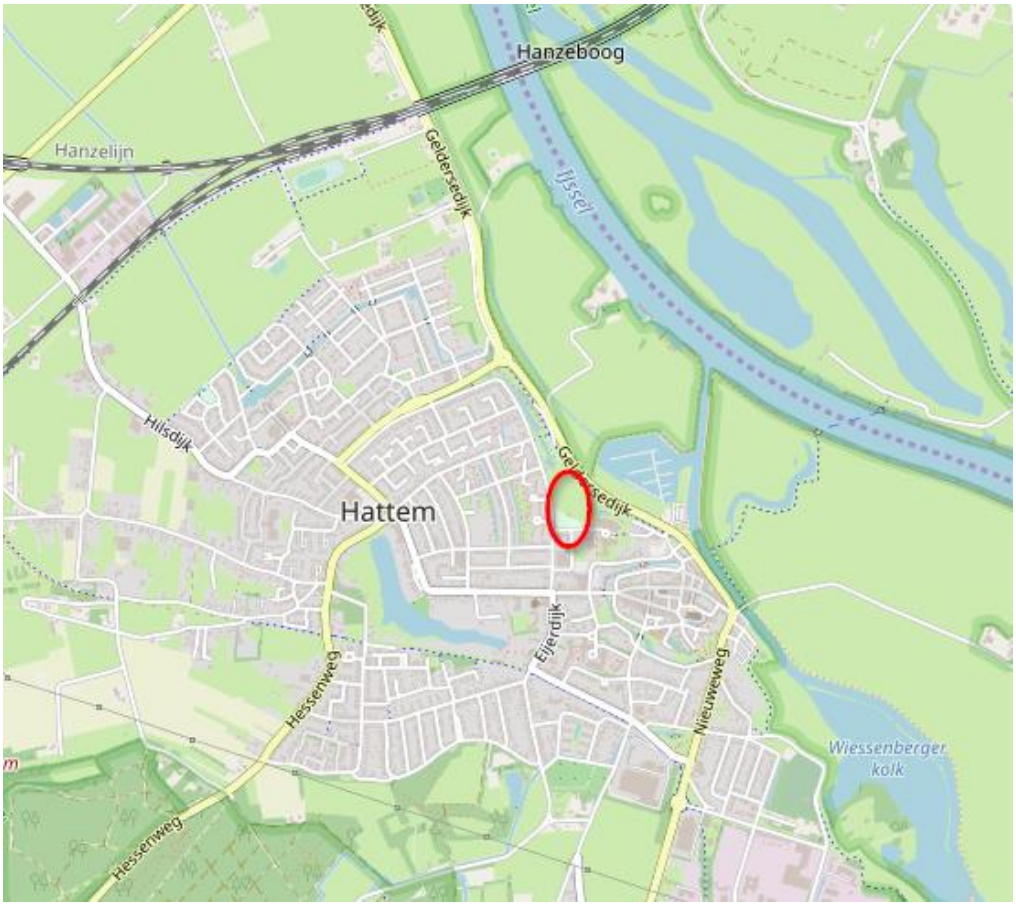
Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Hattem is voornemens om een woonzorgzone te realiseren in het gebied tussen de Geldersedijk en de Hollewand in Hattem. Op de locatie bevinden zich nu een oude ijsbaan en een basisschool. Het plan is een gebied van ca 2,3 ha te ontwikkelen met maximaal 120 (zorg)woningen en een Integraal Kind Centrum (IKC). Voor deze ontwikkeling wordt een bestemmingsplan opgesteld. Dit plan blijft (ver) onder de drempel van 100 hectare en 2000 woningen (Besluit m.e.r. bijlage D11.2). Dit plan is wel een kaderstellend plan dat de ontwikkeling mogelijk maakt van een stedelijk ontwikkelingsproject dat wordt genoemd in bijlage D van het Besluit m.e.r waardoor in het kader van de Wet milieubeheer dient te worden beoordeeld of er belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen zijn. Voorliggende plan-m.e.r.-beoordelingsnotitie beschrijft de effecten van het initiatief op het milieu en geeft aan of er belangrijke nadelige milieugevolgen op (kunnen) treden.

1.2 Ligging plangebied

Het plangebied is gelegen ten noordwesten van het historische centrum van Hattem. Bijgevoegde afbeelding toont globaal de ligging van het plangebied in de omgeving.

Globale ligging plangebied (bron: openstreetmap.org)

1.3 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk is in hoofdstuk 2 het wettelijk kader gegeven en wordt het plan getoetst aan de Besluit MER. Vervolgens worden in hoofdstuk 3 de mogelijke effecten van de ontwikkeling op het milieu beschreven. In hoofdstuk 4 is vervolgens de m.e.r.-beoordeling opgenomen.

Hoofdstuk 2 Wettelijk kader

2.1 Algemeen

Voor activiteiten die belangrijke milieugevolgen kunnen hebben, is het verplicht een milieueffectrapportage (m.e.r.) uit te voeren en een Milieu Effect Rapport (MER) te maken op basis van de Wet milieubeheer (Wm). Hiermee krijgt het milieubelang een volwaardige plaats in de besluitvorming. De m.e.r. onderzoekt de milieugevolgen van een plan of een besluit en (milieuvriendelijker) alternatieven. De m.e.r. is wettelijk verankerd in hoofdstuk 7 van de Wm. Naast de Wm is het Besluit m.e.r. belangrijk om te kunnen bepalen of bij de voorbereiding van een plan of een besluit de m.e.r.-procedure moet worden doorlopen. Een plan of besluit is direct m.e.r.-plichtig in een van de volgende situaties:

- in het Besluit milieueffectrapportage, artikel 7.4 bijlagen C en D zijn activiteiten aangewezen waarvoor direct een m.e.r.-plicht geldt;
- een m.e.r.-plicht kan volgen uit een passende beoordeling in het kader van de Wet Natuurbescherming;
- op grond van de provinciale milieuverordening kunnen aanvullend op het Besluit m.e.r. activiteiten worden aangewezen waarvoor een m.e.r.-plicht geldt.

Een m.e.r.-plicht kan dus ontstaan alleen op grond van het feit dat er een passende beoordeling moet worden gemaakt, ongeacht de uitkomst daarvan. Dit kan ertoe leiden dat een milieueffectrapportage gemaakt moet worden voor een plan waarvan uit een voorafgaande passende beoordeling al is gebleken dat aanzienlijke milieueffecten zijn uitgesloten.
Omdat dit ongewenst is, is er in artikel 7.2a lid 2 Wm een uitzondering opgenomen, namelijk voor categorieën van gevallen waarin sprake is van kleine gebieden en kleine wijzigingen die geen aanzienlijke milieueffecten hebben. Deze uitzondering is uitgewerkt in een nieuw artikel 3 van het Besluit milieueffectrapportage (per 18-12-2020). Hierin wordt de mogelijkheid gecreëerd om voor twee specifieke situaties door middel van een plan-m.e.r.-beoordeling te concluderen dat geen plan-m.e.r. hoeft te worden opgesteld.

De eerste situatie betreft een plan dat het gebruik bepaalt van een klein gebied. Hiervoor moet dan worden voldaan aan drie eisen:

- gemeente moet bevoegd gezag zijn;
- het plan moet zien op een omvang van het grondgebied van de gemeente dat klein is in verhouding tot het totale grondgebied van de gemeente;
- het bevoegd gezag heeft beoordeeld of het plan geen aanzienlijke milieueffecten heeft.

De tweede situatie betreft kleine wijzigingen van een plan waarvan het bevoegd gezag heeft beoordeeld dat die geen aanzienlijke milieueffecten hebben (dit moet worden bezien in de context van het plan en ook moet de mate van waarschijnlijkheid dat de wijziging leidt tot aanzienlijke effecten worden betrokken).

Bij het uitvoeren van de plan-m.e.r.-beoordeling kan de informatie over natuur gebruikt worden of worden verwezen naar de passende beoordeling. Als uit de plan-m.e.r.-beoordeling volgt dat er geen aanzienlijk milieueffecten zijn, vervalt de plan-m.e.r.-plicht (uiteraard alleen als er op andere aspecten ook geen nadelige effecten zijn). Het bestemmingsplan kan met passende beoordeling en zonder plan-m.e.r. worden vastgesteld. Als aanzienlijk milieueffecten niet zijn uitgesloten volgt een plan-m.e.r. en moet er een milieueffectrapportage (MER) worden gemaakt.

2.2 Toetsing Besluit milieueffectrapportage

Een aantal activiteiten op kleinere schaal zijn m.e.r.-beoordelingsplichtig als een indicatieve drempelwaarde uit bijlage D wordt overschreden. Ook als de drempelwaarden niet worden overschreden kan in overleg worden bekeken of er aanleiding is voor het uitvoeren van een m.e.r.-beoordeling, omdat er mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen optreden. Bij toetsing aan het Besluit m.e.r. zijn er vier mogelijkheden:

1. het plan of besluit is direct m.e.r.- plichtig;
2. het plan of besluit bevat activiteiten uit kolom 1 van onderdeel D, en ligt boven de (indicatieve) drempelwaarden, zoals beschreven in kolom 2 'gevallen', van onderdeel D. Het besluit moet eerst worden beoordeeld om na te gaan of er sprake is van m.e.r.-plicht waarna het dan m.e.r.- beoordelingsplichtig is. Voor een plan in kolom 3 'plannen' geldt geen m.e.r-beoordelingsplicht maar direct de (plan-)m.e.r.-plicht;
3. het plan of besluit bevat wel de activiteiten uit kolom 1, maar ligt beneden de drempelwaarden, zoals beschreven in kolom 2 'gevallen', van onderdeel D: er dient in overleg met de aanvrager van het bijbehorende plan of besluit beoordeeld te worden of er aanleiding is voor het uitvoeren van een m.e.r.-beoordeling (als sprake is van een besluit) of het direct uitvoeren van een m.e.r.-beoordeling (als sprake is van een plan). Deze keuze wordt uiteindelijk in het bijbehorende plan of besluit gemotiveerd;
4. de activiteit(en) of het betreffende plan en/of besluit worden niet genoemd in het Besluit m.e.r.: er geldt geen m.e.r.- (beoordelings)plicht.

2.3 Algemeen beoordelingskader

In lijn met 'Bijlage III EU richtlijn milieubeoordeling projecten' dient bij de beoordeling van de milieueffecten ingegaan te worden op:

- **Kenmerken van het project.** Bij een overweging van de kenmerken van het project zijn de volgende criteria van belang: de omvang van het project, de cumulatie met andere projecten, gebruik van natuurlijke hulpbronnen, de productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder, het risico van zware ongevallen en/of rampen, waaronder rampen door klimaatverandering en risico's voor de menselijke gezondheid.
- **Plaats van het project** De mate van kwetsbaarheid van het milieu van gebieden waarop het project invloed heeft is afhankelijk van de volgende criteria: het bestaande grondgebruik, relatieve rijkdom aan de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied en het opnamevermogen van het natuurlijke milieu met in het bijzonder aandacht voor gevoelige gebieden op basis van ecologie, landschappelijke, archeologische en cultuurhistorische waarden en wateraspecten. In onderdeel A van de bijlage bij het Besluit m.e.r. is bepaald wat verstaan wordt onder een gevoelig gebied.
- **Kenmerken van de potentiële effecten.** De potentiële effecten van het project worden bepaald door de kenmerken en plaats van het project, in samenhang met de volgende criteria: de orde van grootte, het ruimtelijk bereik, de aard, het grensoverschrijdend karakter, de intensiteit en complexiteit, de waarschijnlijkheid en de verwachte duur, frequentie en omkeerbaarheid van de effecten. Daarnaast kunnen ook de cumulatie van effecten met effecten van andere projecten en de mogelijkheid om de effecten doeltreffend te verminderen in overweging worden genomen.

Hoofdstuk 3 Beschrijving potentiele effecten

3.1 Algemeen

Om het plan te beoordelen zoals het bestemmingsplan dat mogelijk maakt, wordt in lijn met het kader als beschreven in par. 2.3 in deze paragraaf ingegaan op de verschillende milieuaspecten die van belang zijn voor de m.e.r.-beoordeling.

3.2 Bodemkwaliteit

Het bestemmingsplan maakt geen functies mogelijk die een potentieel risico voor de bodemkwaliteit ter plaatse en/of de omgeving kan vormen. Ten behoeve van de bouwwerkzaamheden zal conform de eisen van het Besluit Bodemkwaliteit gewerkt worden waarmee alleen grond met de juiste milieuhygiënische kwaliteit wordt gebruikt. Negatieve effecten op de bodemkwaliteit als gevolg van het plan zijn dan ook uit te sluiten.

3.3 Luchtkwaliteit

Het bestemmingsplan maakt de realisatie van maximaal 120 (zorg)woningen en een IKC mogelijk. Het belangrijkste mogelijk effect op de luchtkwaliteit is de toename van verkeersbewegingen en de daarbij behorende uitstoot. Het plan heeft een dusdanige geringe omvang ten opzichte van de benoemde grenswaarde (3%, toevoegen 1.500 woningen) uit het Besluit luchtkwaliteit. Op basis van de te verwachten toename aan verkeersbewegingen die het plan mogelijk maakt is te concluderen dat het plan 'niet in betekende mate' bijdraagt aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Significante effecten op de luchtkwaliteit ter plaatse zijn dan ook uit te sluiten.

3.4 Geluidhinder

Het plangebied wordt ontsloten via de Hollewand en Hof van Blom. Het aantal verkeersbewegingen neemt door de ontwikkeling toe. De omliggende wegen hebben voldoende capaciteit om deze verkeerstoename op te vangen. In het plangebied wordt een nieuwe weg aangelegd bij het IKC. Deze weg zal maar tijdelijk open zijn ten behoeve van het halen en brengen van kinderen van en naar de basisscholen en de kinderopvang in het IKC. Wanneer de weg gesloten is, dient deze als langzaamverkeersroute.
In het kader van het bestemmingsplan is onderzocht of de toename van verkeersbewegingen vanwege het initiatief leidt tot geluidhinder op bestaande omliggende woningen. In het onderzoek (bijlage bij de toelichting van het bestemmingsplan) is geconcludeerd dat de toename van geluidhinder door wegverkeer op omliggende woningen weliswaar aanwezig is, maar dat deze toename als niet significant beoordeeld wordt.

3.5 Externe veiligheid

Het plan maakt geen risicobronnen mogelijk die extra risico op rampen/ongevallen voor de omgeving met zich mee kunnen brengen.

3.6 Milieuzonering

Met het bestemmingsplan wordt het oprichten van een inrichting volgens de Wm mogelijk gemaakt (het IKC). Het plan is zo opgezet dat de nieuwe woningen, al dan niet met een zorgcomponent bij de woonfunctie, gepositioneerd zijn nabij de al bestaande woningen. De wat intensievere functies, het IKC en het zorggebouw aan de zuidkant van het plangebied (gelegen tussen Het Hof van Blom en Uilennest) behouden meer afstand tot de woonfunctie. Meest bepalend voor het woon- en leefklimaat is het stemgeluid van kinderen op de speelplaats bij het IKC. Dit stemgeluid behoeft in het kader van het Activiteitenbesluit niet meegerekend te worden maar is desalniettemin wel van belang. Om te zorgen voor een goed woon- en leefklimaat is het gebouw zo gepositioneerd dat zowel de afstand van het schoolplein naar omliggende woningen groot is als dat er afschermende werking uit gaat van het gebouw. Omwonenden zullen het geluid vanuit het IKC horen, maar het effect is klein.

3.7 Water

In het plangebied bevindt zich een watergang. Met voorliggend plan blijft deze watergang gehandhaafd. Hemelwater wordt binnen het plan geborgen en via het bestaande watersysteem vertraagd afgevoerd. Het plangebied ligt naast / tegen een dijklichaam aan. Deze dijk is van belang voor de waterveiligheid. Er wordt niet in de beschermingszone van deze dijk wordt gebouwd. Hemelwater wordt in het plangebied geborgen en vertraagd afgevoerd. Op basis van voorstaande kan geconcludeerd worden dat het effect van het plan op de waterhuishouding beperkt is.

3.8 Ecologische waarden

Gebiedsbescherming

In de omgeving van het plangebied is het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Rijntakken'. Dit gebied ligt aan de andere kant van de dijk op tenminste ca. 15 meter afstand van het plangebied. In het kader van de voorgenomen ontwikkeling is een Quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd (bijlage bij de toelichting van het bestemmingsplan), waarin is ingegaan op de effecten op beschermde natuurgebieden. Gezien de omvang van de ontwikkeling en de afstand van de toekomstige nieuwe functies tot het te beschermen gebied, kan het optreden van significante negatieve effecten op het gebied van licht, trillingshinder, geluid, etc. worden uitgesloten. Om het effect van stikstofuitstoot door het plan te bepalen is een passende beoordeling stikstofdepositie opgesteld (bijlage bij de toelichting van het bestemmingsplan). Hieruit blijkt dat als gevolg van de ontwikkeling in het plangebied de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden in de gebruiksfase na intern en extern salderen zeer beperkt toeneemt op een klein deel van het Natura 2000-gebied Rijntakken. Deze zeer beperkte toename in stikstof op de leefgebieden leidt echter niet tot een significant negatief effect en niet tot aantasting van instandhoudingsdoelstellingen. Er is dus geen sprake van mogelijke negatieve effecten op beschermde Natura 2000-gebieden.

Soortenbescherming

Er zijn als gevolg van het initiatief geen wezenlijke effecten op beschermde soorten in de omgeving of het plangebied te verwachten. Uit de uitgevoerde onderzoeken blijkt dat voor geen van de aangetroffen of te verwachten soorten de gunstige staat van instandhouding in het geding is. Op dit moment is er voor de uitvoering van het plan geen ontheffing in het kader van de Wnb noodzakelijk. In een latere fase kan de noodzaak voor een ontheffing ontstaan, maar uit het uitgevoerde onderzoek blijkt dat, met de juiste maatregelen, deze te verkrijgen is. Negatieve effecten op beschermde soorten zijn dan ook uit te sluiten.

3.9 Cultuurhistorische waarden

Het plangebied bevindt zich binnen een molenbiotoop. Op circa 80 meter afstand van het plangebied ligt de molen "De Fortuin". Om de windvang van de molen te waarborgen, is er regelgeving van kracht die de hoogtes bepaalt van nieuw op te richten bebouwing in de omgeving van de molen. Met het bestemmingsplan zijn de toegestane bouwhoogtes afgestemd op de molenbiotoop, waarmee de windvang van de molen en daarmee cultuurhistorische waarde gewaarborgd is.

De Geldersedijk is een belangrijk lijnvormig structuurelement en grenst direct aan het plangebied. De cultuurhistorische waarde en herkenbaarheid wordt niet aangetast door het bestemmingsplan.

Verder zijn er in de omgeving van het plangebied geen andere cultuurhistorisch waardevolle objecten en/of gebieden aanwezig waar het plan een effect op kan hebben.

Hoofdstuk 4 Plan-m.e.r.-beoordeling

4.1 Beoordeling

Op basis van de beoordeling van de verschillende haalbaarheidsaspecten in relatie tot dit project zoals opgenomen in de voorgaande paragraaf, kan een conclusie worden getrokken over de kenmerken van het project, de plaats van het project en de kenmerken van de potentiële effecten.

Kenmerken van het project

Het betreft een plan met een beperkte omvang. Dit gezien de schaal en oppervlakte van het plan in relatie tot de omvang van de stad en de gemeente Hattem. Cumulatie met andere projecten is niet aan de orde, in de omgeving van het plangebied zijn geen ontwikkelingen bekend die een dusdanige omvang hebben dat ze in cumulatie met dit plan een mogelijk negatief effect kunnen hebben op het milieu.
In het plangebied zijn geen natuurlijke hulpbronnen aanwezig die door het plan beperkt of aangetast worden. Het plan leidt enkel tot huishoudelijk afval en bedrijfsafval vanuit het IKC. Het produceren van bijzondere afvalstoffen die kunnen leiden tot een milieueffect is niet aan de orde, dit geldt ook voor verontreinigingen en hinder zoals deze in hoofdstuk 3 zijn behandeld. Ook is er gezien de aard van het plan geen verhoogd risico voor de menselijke gezondheid omdat het plan het gebruik van risicovolle stoffen en/of technologieën niet mogelijk maakt.

Plaats van het project

Op dit moment wordt een deel van het plangebied gebruikt als ijsbaan, het overige als basisschool en parkeerplaats en speeltuin. Het gehele plangebied wordt intensief gebruikt en/of beheerd. Er is geen sprake van bestaande natuurlijke hulpbronnen in het plangebied die worden aangetast. Zoals beschreven in hoofdstuk 3 ligt het plangebied buiten gebieden met gevoelige ecologische, landschappelijke, archeologische waarden. Het plangebied bevindt zich wel binnen de invloedssfeer van een molen, de zogenoemde molenbiotoop. Binnen het plan is hiermee rekening gehouden door het opnemen van maximale bouwhoogtes, waarmee de cultuurhistorische waarden (voldoende windvang) behouden blijven. Daarmee wordt uitgesloten dat negatieve effecten op de cultuurhistorische waarden optreden.

Kenmerken van de potentiële effecten

Met het plan worden (zorg)woningen en een IKC mogelijk gemaakt, deze worden voor permanent gebruik gerealiseerd en zijn niet van tijdelijke aard. Het betreffen hier functies met een zeer beperkte uitstraling naar de omgeving. Zoals uit hoofdstuk 3 blijkt, hebben deze functies geen negatief effect op het milieu en de aanwezige waarden in het gebied en de omgeving. Een effect als gevolg van de toename door stikstofdepositie op stikstofgevoelige Natura 2000-gebied is niet uit te sluiten. Echter uit de opgestelde passende beoordeling blijkt dat mede door externe salderen een significant negatief effect uitgesloten kan worden. Belangrijke nadelige effecten voor het milieu kunnen daarmee worden uitgesloten.

4.2 Conclusie

Uit het voorgaande beoordeling blijkt dat het plan een beperkte omvang, niet in een kwetsbaar gebied ligt en geen ontwikkeling mogelijk maakt waarbij belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen optreden.

Wat betreft het aspect stikstof is sprake van een vergunningplicht via het stikstofregistratiesysteem (extern salderen) waarvoor een passende beoordeling is uitgevoerd. Dit kan leiden tot een m.e.r.-plicht. Echter, op basis van artikel 3 van het Besluit milieueffectrapportage, is het opstellen van een plan-m.e.r. niet nodig. Het gaat hier namelijk om een bestemmingsplan (gemeente bevoegd gezag) voor een klein gebied in verhouding tot het grondgebied van de gemeente Hattem, waarbij er geen belangrijke milieueffecten te verwachten zijn.

Op basis van artikel 3 a en b van het Besluit milieueffectrapportage wordt geoordeeld dat hier sprake is van een geval als bedoeld in artikel 7.2a tweede lid van de Wet Milieubeheer en wordt afgezien van het doorlopen van een Plan m.e.r. procedure.

buro-sro.nl